

ASTRID LINDGREN

- lärarhandledning till novellerna *I skymningslandet*, *Märit* och *Tu tu tu!*

FÖRSLAG TILL PLANERING FÖR OMRÅDET:

LEKTION 1

- Presentera Astrid Lindgren och novellerna i helklass som inledning och förförståelse för temat.
- Dela in eleverna i läsgrupper, 3–4 personer i varje grupp. Gå igenom ramar och förhållningssätt kring diskussion och högläsning.
- Dela ut en novell till varje grupp.
- Grupperna arbetar med "förförståelse" inför läsningen – se elevblad.
- Grupperna läser novellen högt med turtagning.

Extra: Låt grupperna formulera tankar kring texten (se elevarbetsblad).

LEKTION 2

- Eleverna genomför uppgifterna på elevarbetsbladen. Diskussion och reflektion sker i läsgrupperna.
- Du avgör i vilka konstellationer som skrivuppgiften och "bortom texten" ska genomföras; lämpligen enskilt eller i par.
- Slutför uppgifterna på elevbladen.

LEKTION 3

- Starta läsning av nästa novell, och följ sedan planeringen ännu en gång.

INLEDNING OCH FÖRFÖRSTÅELSE FÖR TEMAT:

HELKLASS

Astrid Lindgren (1907–2002) växte upp på landet i Småland för ungefär 100 år sedan. I sina böcker beskriver hon ofta hur det var att vara barn där, under denna tid. *Emil i Lönneberga* är en av de romaner som utspelar sig i denna miljö. Lika ofta skriver Astrid om barn i storstaden, i Stockholm. Exempel på detta är *Bröderna Lejonhjärta*, *Mio min Mio* och *Karlsson på taket*. Astrids kortare texter och noveller är inget undantag.

ATT DISKUTERA:

Ta upp några förhållningsregler om hur man diskuterar – att vänta på sin tur, att bygga vidare på andras tankar samt att hålla sig till ämnet. För att hjälpa eleverna att spinna vidare och möjliggöra en djupare diskussion kan du ge grupperna "börjor" som de kan använda för att kunna fortsätta på någon annans tråd, men också för att få skjuts i sina egna tankar:

Börjor:

- Skulle det inte kunna vara så att ...
- Men om en tänker från ett annat perspektiv så ...
- Jag tror kanske att ...
- Vad hade hänt om ...

ATT LÄSA HÖGT:

Inför högläsningen är det bra om ni gemensamt går igenom hur man läser högt; pauser, andning, tonläge etc.

Poängtera att alla läser olika. Det är viktigt att alla följer med i sin egen bok och visar respekt för den som läser.

Kanske finns det någon som absolut vill undvika att läsa högt. Lyft detta på ett smidigt sätt och placera personen i en lämplig grupp – tänk på detta redan när du planerar läsgrupperna.

GRUPPDISKUSSION

Dela in eleverna i grupper om fyra och låt dem mer ingående diskutera både tema och centrala begrepp. Ta hjälp av nedanstående punkter:

- **Tema:**
Att känna sig ensam och svag.
Att hantera avsked och död.
Barn som tar på sig rollen att lösa problem, eller att vara starka och tappra.
- **Centrala begrepp att diskutera runt:**
Övernaturliga fenomen.
Döden och rädslan för vad som händer när livet tar slut.
Barn som dör.
- **Typiska drag i Astrid Lindgrens texter:**
På vilket sätt lyser den berömda författaren igenom i dessa berättelser?
Hur kan vi märka att det är Astrid Lindgren som har skrivit novellerna?
Kan vi hitta likheter med texterna och andra texter som författaren har skrivit?

Låt varje grupp skriva ner några meningar om varje punkt.

SAMMANFATTNING I HELKLASS

Knyt ihop diskussionen gemensamt och låt varje grupp komma till tals, innan ni sätter igång och läser novellerna gruppvis.